

Сорак другая гадавіна Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі

Даклад тав. А. Б. АРЫСТАВА на ўрачыстым пасяджэнні Маскоўскага Савета 6 лістапада 1959 года

Таварышы! Сорак два гады таму назад свет ускалхнула найвялікшая падзея. У Расіі перамагла Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя. Фронт сусветнага імперыялізму быў прарваны. Рабочыя і сяляне, кіруючы Камуністычнай партыяй на чале з Уладзімірам Ільчычам Леніным, скінулі панаванне капіталістаў і памешчыкаў і ўстанавілі Савецкую ўладу. Упершыню ў сусветнай гісторыі працоўны і эксплуатаемы народ здобуў сапраўдныя правы чалавека і свабоду, стаў гаспадаром свайго лёсу.

Вялікая стваральная сіла сацыялістычнай рэвалюцыі

Таварышы! За сорак два гады савецкі народ прайшоў вялікі і цяжкі шлях. Ужо ў першыя месяцы рэвалюцыі на малую Савецкую рэспубліку накінуліся шматлікія арміі ўнутранай контррэвалюцыі і замежных інтэрвентаў. Ворагі навязлі нам грамадзяскую вайну і на працягу раду год не давалі магчымасці заняцца мірнай стваральнай працай.

Савецкая краіна панесла вялікія страты. У барацьбе за свабоду Радзімы, за шчасце працоўных загінулі многія відныя рэвалюцыянеры, тысячы лепшых сінюў і дзячч нашага народа. Інтэрвенты і белгавардзейцы захапілі жыццёва важныя раёны краіны. Яны хацелі задушыць нас. Але савецкія людзі не пахіснуліся і не здаліся. Голас Леніна, голас большавікоў агуртувалі нашы сілы, натхніў нас у барацьбе за справядлівую справу, за вялікія заваяванні рэвалюцыі. Пад агнём ворага народ ствараў тады новы лад, умацоўваў сваю Савецкую дзяржаву.

Свайей гераічнай працай, пераадолюючы велізарныя цяжкасці, наш народ поўнацю аднавіў да 1927 года разбураную гаспадарку. Затым нам спатрэбілася паўтара дзесяцігоддзя, каб пераадолець спрадвечную эканамічную адсталасць, што засталася ў спадчыну ад мінулага, стварыць магутную прамысловасць, буйную механізаваную сельскую гаспадарку і шырока разгарнуць культурнае будаўніцтва. У выніку мудрай ленынскай нацыянальнай палітыкі партыя за кароткі тэрмін народы, якія стагоддзямі прыгніталіся, узяліся да ўзроўню перадавых нацый. У нас створаны квітнеючыя саюзныя і аўтаномныя рэспублікі.

Да пачатку другой сусветнай вайны СССР ужо дагнаў па вымуску важнейшыя віды прамысловай прадукцыі высокаразвітыя капіталістычныя краіны Еўропы і, калі фашысцкая Германія вераломна напала на Савецкі Саюз, наша эканоміка аказалася ў сілах у ходзе вайны забяспечыць Савецкую Армію ўсім неабходным для разгрому ворага.

Гэтая вайна прынесла нам страшэнныя страты і разбурэнні. Яна забрала мільёны людзей — нашых бацькоў, братоў і сінюў, слаўных патрыотаў сацыялістычнай Радзімы. Многіх жыццёў і пакут яна каштавала і для нашых жанчын. Адступаючы, фашысцкія варвары раз'южылі разбураны, ушчэнт спаленыя гарады і сёлы, фабрыкі і заводы, калгасы і саўгасы. Гады Айчыннай вайны былі для нас самым цяжкім і суровым выпрабаваннем. Але наш народ, неся згуртаваны вакол Камуністычнай партыі, выстаяў, знішчыў ворага і адстаяў заваяванні Вялікай Кастрычніцкай.

Савецкі народ толькі на працягу пяці-шасці год узяў з руін і пепелу гарады і сёлы, залчыў раны вайны і з іх большым энтузіязмам пачаў будаваць і развіваць прамысловасць, сельскую гаспадарку, культуру, павышаць дабрабыт працоўных. Камуністычная партыя, партыя Леніна, нягледзячы на ўсе найцяжэйшыя выпрабаванні, якія выпалі на долю савецкага народа, аддала абудзіць і умацаваць у ім такую веру ў свае сілы, у перамогу камунізму, што ён зрабіў сапраўды цудоў!

Таварышы! Ленін указаў, што наша рэвалюцыя на самой сваёй прыродзе ёсць рэвалюцыя стваральная. Ён гаварыў: «Галоўнай задачай пралетарыята і кіруюмага ім буйдзейшага сялянства ва ўсякай сацыялістычнай рэвалюцыі, — а, значыцца, і ў пачатнай нам 25 кастрычніка 1917 г. сацыялістычнай рэвалюцыі ў Расіі, — ёсць стварэнне сацыялістычнага будаўніцтва». Ворагі рэвалюцыі, паказваючы яе як сляпу стыхію, якая нясе толькі разбурэнні, былі звышчужымі і адстаілі ад нас у сваіх усялякіх спробах, што большавікі «уцяляюць толькі разбуральную, а не стваральную сілу. Яны адольныя разбуральны, але не могуць нічога стварыць». Падобнага роду недарачныя выдумкі буржуазныя ілганы распаўсюджвалі ва ўсіх кутках зямнога шара, узводзячы на большавікоў, на савецкіх людзей горы самага дзікага паклёпу.

Не пераважылі такія людзі і ў наш час, якія працягваюць займацца гэтым ганебным рамяством. Па старых народных забавонах, паклічніцтвам на тым свеце павінны гарачы патэльні лізаць. Для некаторых імпэрыялістычных паклічніцтваў, на нашу думку, было б надзвычайна цікава расказаць тэматычна і на гэтым свеце.

Вядома, на шляху да сваёй вялікай мэты працоўным нашай краіны давялося прайсці і разбуральную работу. Але гэта была толькі ачышчальная работа на значэнне таго, што аджыло і пераадолець прагрэсіўнаму развіццю грамадства. Стары свет не хацеў здавацца без бою. Ворагі рэвалюцыі аказвалі жорсткае супраціўленне, таму яны і былі знішчаны сілай народа.

Камуністычная партыя, Ленін разглядаў разбурэнне старога, аджыўшага свой век як абавязковую ўмову для будаўніцтва новага, перадавага і справядлівага грамадства лад. Такая важнейшая асаблівасць Кастрычніцкай рэвалюцыі, як вялікай народнай рэвалюцыі стварэння

і новых сіл, становіцца ўсё больш багатым і магутным. Сацыялістычная рэвалюцыя адкрыла неабмежаваныя магчымасці людзям працы свабодна развіваць свае здольнасці, дараваны і таленты. Яна перадала ў рукі працоўных кіраванне дзяржавай і вывела іх на шырокую дарогу найвялікшых сацыялістычных пераўтварэнняў.

Сёння мы адзначаем 42-ю гадавіну Вялікай Кастрычніцкай. Акідаючы позіракам пройдзены за гэтыя гады шлях, мы можам з гордацю сказаць, што наш гераічны народ ператварыў сваю краіну ў магутную сацыялістычную дзяржаву і дасягнуў такіх поспехаў, якія выклікаюць захапленне ўсяго прагрэсіўнага чалавецтва.

Як бы ні спрабавалі зганьбіць сацыялістычны лад нашы праціўнікі, жыццё неабвержна сведчыць, што савецкі народ ажыццяўляе свае планы, свае імкненні не праз войны і экспансію, а шляхам мірнай стваральнай працы. Створаны на маганні мільёнаў працоўнікаў сацыялістычны лад не мае патрэбы ў гвалтоўным распаўсюджванні і ўсталяванні. Ён прабіў сабе дарогу таму, што адпавядае карэнным інтарэсам народа, на спеўным патрабам гістарычнага развіцця грамадства. Ён высока, як самую вялікую каштоўнасць, узямае чалавечую асобу, забяспечвае поўнае і ўсебаковае развіццё народных талентаў для мірнай працы.

Свабодная праца чалавека пры новым грамадскім ладзе ўсёды абуджа творчыя сілы, стварае ўсё больш жыццёвых даброт, нясе росквіт ва ўсіх галінах эканомікі і культуры народаў. У гэтым і заключаецца магутная прыцягальная сіла ідэй камунізму для мільёнаў мас ва ўсім свеце.

Таварышы! XXI з'езд партыі абвясціў, што сацыялізм перамог не толькі поўнацю, але і канчаткова, што наша Радзіма ўступіла ў новы перыяд свайго развіцця — перыяд разгорнутага будаўніцтва камуністычнага грамадства. У гістарычных рашэннях з'езда, у дакладзе таварыша М. С. Хрушчоў вызначаны галоўныя задачы партыі і народа на новым этапе нашага развіцця, распрацавана вялікая праграма будаўніцтва камунізму. Усе думкі і намаганні савецкіх людзей цяпер накіраваны да таго, каб паскорыць наш рух уперад, дэталірова выканаць сямігадовы план развіцця народнай гаспадаркі. З пачуццём глыбокага задавальнення трэба сказаць, што ў гэтым годзе працоўны нашай краіны сустракаюць вялікае свята Кастрычніцкае з асабліва добрым настроем.

На сесіі Вярхоўнага Савета СССР, якая толькі што скончыла сваю работу, былі падвезены напярэднія вынікі сёлетняга года ў галіне гаспадарчага будаўніцтва і адзначаны нашы поспехі ў міжнародных справах.

Депутаты, якія выступалі на сесіі ад усіх рэспублік, гаварылі аб выніках барацьбы працоўных нашай краіны за ажыццяўленне плана першага года сямігадоў, расказвалі аб тым, што ва ўсіх рэспубліках справы ідуць добра, жыццё становіцца ўсё больш радасным і шчаслівым. Депутаты гаварылі, што пасляхова ажыццяўляюцца рашэнні XXI з'езда партыі і чэрвеньскага Пленума ЦК КПСС аб тэхнічным прагрэсе, усё больш хуткімі тэмпамі ажыццяўляецца ўкараненне ў народную гаспадарку новай тэхнікі, комплекснай механізацыі і аўтаматызацыі — важнейшай асновы няспыннага павышэння прадукцыйнасці працы.

Сесія Вярхоўнага Савета СССР прыняла план развіцця народнай гаспадаркі на 1960 год, які прадугледжвае значна большы прырост прамысловай прадукцыі, чым намчалася спачатку на другі год сямігадоў. Жыццё ўносіць добрую працягу.

У новых дасягненнях савецкай індустрыі мы бачым плённыя вынікі раарганізацыі кіравання прамысловасцю і будаўніцтвам. Вынік работы саўнаргасаў баспрэчыха даказвае, што па ўсіх эканамічных паказчыках мы маем вельмі прыкметнае паскарэнне тэмпаў сацыялістычнай вытворчасці. У гэтым праявілася дальнабачнасць Цэнтральнага Камітэта партыі, які распрацаваў і ажыццявіў карэнныя меры па паліпашэнню кіравання прамысловасцю і будаўніцтвам. Прыходзіць яшчэ раз сказаць, якой бізарукай, адарванай ад жыцця выглядае антыпартыйная група, што супраціўляецца раарганізацыі кіравання вытворчасцю, якую шуюка яна магла нанесці нашай народнай гаспадарцы, калі б не была своечасова выкрыта і разгромлена.

Новыя поспехі дасягнуты ў гэтым годзе і ў развіцці сельскай гаспадаркі. Нягледзячы на тое, што ў радзе раёнаў краіны была засуха, сёлета сабраў збожжа больш, чым у самы ўраджайны гады да пад'ёму цаліны. Усяго па краіне на 1 лістапада закупулена і нарыхтавана на 825 мільёнаў пудоў збожжа больш за сярэднегадавыя нарыхтоўкі ў 1949 — 1953 гадах. Сёлетні ўраджай сельскагаспадарчых культур поўнацю забяспечвае ўсе патрэбы краіны.

1959 год выдатны ў сельскай гаспадарцы тым, што больш хуткімі тэмпамі пайшла ўтару грамадская жывёлагадоўля. Важную ролю ва ўзьдзе жывёлагадоўлі адгравала стварэнне трымаўляй кармавой базы і перш за ўсё павелічэнне вытворчасці кукурузнага сіласу.

Да 42-й гадавіны Кастрычніцкай працаўнікі нашай вёскі ўсёй братамі сям'і народаў Савецкага Саюза прышлілі з вялікімі поспехамі. Напярэдадні вялікага свята нарадвалі ўсіх нас работнікі сельскай гаспадаркі саўнаргасаў Украінскай Рэспублікі, далажыўшы Цэнтральному Камітэту партыі і саюзнаму ўраду аб дэталіраваным выкананні плана продажу дзяржаве збожжа, мяса, малака і іншых прадуктаў і выкананні свайабавязнага цэльтава па звышпланаванаму продажу збожжа дзяржаве. Добры ўраджай баваўны вырасілі калгаснікі Таджыкскай, Узбекскай, Кіргіскай,

Туркменскай і Азербайджанскай рэспублік. Немаля поспехаў дабіліся работнікі саўгасаў і калгасаў Казахстана ў вытворчасці збожжа на цалінных землях і ва ўзьдзе жывёлагадоўлі. Добра ў гэтым годзе папрацавалі працаўнікі садоў, чайных і вінаградных плантацый Грузіі, Арменіі, Малдавіі, жывёлагадоўцы і ільнаводы Беларусі, Латвіі, Літвы і Эстоніі.

Пасляхова выканалі свае абавязальнасці па продажу дзяржаве збожжа, прадуктаў жывёлагадоўлі, гародніны, садавіны працаўнікі Украіны, Башкірыі, Татарыі, Кубані, раду абласцей Сібіры, Паволжжа і іншых раёнаў Расійскай Федэ-

рацыі. Усе добра ведаюць аб выдатным пачыне жывёлагадоўлі Разанскай вобласці. Яны ўжо выканалі два гадавыя планы па продажу мяса дзяржаве і да канца года абавязваюцца выканаць яшчэ трэці гадавы план. Выканачы гэты гадавы план за адзін год і павялічылі адначасова паловае жывёлы — гэта сапраўды самаададная праца, якая заслугоўвае высокай пахвалы.

Усё гэта пераканаўча сведчыць аб велізарным значэнні рашэнняў вераснёўскага Пленума ЦК КПСС (1953 год) і іншых рашэнняў партыі і ўрада па развіццю сельскай гаспадаркі, аб плённых выніках мерапрыемстваў, асабліва па асаблівых заслугах у гэтай справе М. С. Хрушчоў, прызнаных усім нашым народам.

Буйныя поспехі нашай сельскай гаспадаркі адчувае ў штодзённым жыцці кожны савецкі чалавек. Аднак нам трэба яшчэ шмат зрабіць, каб павялічыць вытворчасць сельскагаспадарчых прадуктаў, узяць адстаючыя калгасы і саўгасы і вывесі іх у перадавыя. У імпэрыялістычнай партыі, які праяўляе клопаты ў вытворчай новай тэхнікі, аб росце вытворчасці і беражлівасці, ці дружныя, які змагаюцца за захаванне правіл сацыялістычнага супольнага жыцця, — ва ўсім гэтым савецкі чалавек праяўляе сваю ролю сапраўднага гаспадара краіны.

Будаўніцтва камунізму ў Савецкай краіне стала правільнай, штодзёнай справай кожнага чалавека. Важнай задачай у гэтых умовах павінны быць клопаты аб павышэнні ўзроўню камуністычнай свядомасці, аб выхаванні ў нашых людзей высокіх маральных якасцяў. А гэта абавязвае нас яшчэ цяжней звязаць з жыццём усю ідэалагічную работу, павысіць ролю літаратуры, мастацтва, усіх устаноў культуры ў выхаванні працоўных у духу актыўнай барацьбы за камунізм.

Савецкія людзі ведаюць, якіх вялікіх поспехаў дабілася наша краіна, і справядліва ганарачна імі. Але партыя, як і раней, вучыць нас быць сціпымі, не сукаювацца на дасягнутым, смела ўскрываць недахопы ў рабоце і своечасова іх ліквідаваць. Яна патрабуе, каб кіруючыя работнікі, усё нашы кадры, у якой бы галіне яны ні працавалі, заўсёды ўдасканальвалі свае веды, павышалі творчыя ініцыятыўныя, чыла і ўважліва адносіліся да патраб працоўных, даралі ім высокім даверам і апраўдалі яго. Мы павінны нястомна мацаваць адзінства партыі і народа — у гэтым залог усіх нашых перамог.

Вялікі поспехі ў нас ёсць у жыллёвым будаў-

ніцтве. У гэтым годзе ў гарадах і рабочых пасёлках будуць пабудаваны жыллыя дамы агульнай плошчай больш чым 80 мільёнаў квадратных метраў. Трэцяя сесія Вярхоўнага Савета СССР прыняла на 1960 год план па будаўніцтву жылля ў размеры 101 мільёна квадратных метраў, што дасць магчымасць забяспечыць жыллем яшчэ большую колькасць працоўных.

Да сорак другой гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі наш народ дабіўся новых дасягненняў і ў галіне развіцця культуры. Пасляхова ажыццяўляюцца рашэнні партыі і ўрада аб перабудове сістэмы народнай адукацыі. Умацаванне сувязі школы, усіх навучальных устаноў і навукова-даследчых устаноў з жыццём, з вытворчасцю робіць дабратворны ўплыў на павышэнне якасці падрыхтоўкі спецыялістаў, на дальнейшае развіццё навукі і тэхнікі і стварае лепшыя ўмовы для камуністычнага выхавання падрастаючага пакалення.

Наша краіна, паводле агульнага прызначэння, стала перадавой у свеце ў галіне народнай асветы, навукова-тэхнічных дасягненняў. Нельга не ганарыцца тым, што дзякуючы творчай думцы і самаададнёй працы савецкіх вучоных, інжынераў, канструктараў, рабочых Савецкага Саюза ідзе ўперадзе іншых краін у пазначанай сусвету. Нам належыць ганар запуску першых штучных спадарожнікаў Зямлі і касмічных ракет, першых «луннікаў».

Наша сацыялістычная дзяржава накіроўвае развіццё навукі на карысць усёго народа. Мы хочам, каб навука аблягчала працу людзей, упрыгожвала жыццё на зямлі, садзейнічала найбольш поўнаму выкарыстанню ўсіх багаццяў і сіл прыроды на карысць грамадства. Таму савецкія вучоныя працягваюць развіццё свайго вялікага абавязку, іх праца высока цаніцца, яны акружаны ўвагай і любоўю нашага народа.

Таварышы! Чым далей уперад ідзе савецкі народ па шляху да камунізму, тым усё больш актыўна і свядомым становіцца ўдзел мільёнаў працоўных у грамадскай вытворчасці, развіццё сацыялістычнага дэмакратыя. Шырокі размах сацыялістычнага сапраціўлення, стварэнне брыгад камуністычнай працы, выдатны патрыятычны подзвіг тэжыльшчыні Вялікіны Гаганавай і многіх іншых наватарыў вытворчасці, слаўны пачынальнік разнакіраванай вёскі ў паскарэнні ўздыму жывёлагадоўлі сведчаць аб новым росце працоўнай актыўнасці, аб высокай адданасці справе камунізму рабочага класа, калгаснікаў і інтэлігенцыі.

У нашай краіне наземна ўзрастае роля ўсіх грамадскіх арганізацый, асабліва камсамоў і прафсаюзаў, у будаўніцтве новага грамадства, найшырэйшай народнай масы ўсё больш актыўна ўдзельнічаюць у кіраванні дзяржавай. Будзе гэта дэпутат Савета ці ўдзельнік вытворчай народы, які праяўляе клопаты ў вытворчай новай тэхнікі, аб росце вытворчасці і беражлівасці, ці дружныя, які змагаюцца за захаванне правіл сацыялістычнага супольнага жыцця, — ва ўсім гэтым савецкі чалавек праяўляе сваю ролю сапраўднага гаспадара краіны.

Будаўніцтва камунізму ў Савецкай краіне стала правільнай, штодзёнай справай кожнага чалавека. Важнай задачай у гэтых умовах павінны быць клопаты аб павышэнні ўзроўню камуністычнай свядомасці, аб выхаванні ў нашых людзей высокіх маральных якасцяў. А гэта абавязвае нас яшчэ цяжней звязаць з жыццём усю ідэалагічную работу, павысіць ролю літаратуры, мастацтва, усіх устаноў культуры ў выхаванні працоўных у духу актыўнай барацьбы за камунізм.

Савецкія людзі ведаюць, якіх вялікіх поспехаў дабілася наша краіна, і справядліва ганарачна імі. Але партыя, як і раней, вучыць нас быць сціпымі, не сукаювацца на дасягнутым, смела ўскрываць недахопы ў рабоце і своечасова іх ліквідаваць. Яна патрабуе, каб кіруючыя работнікі, усё нашы кадры, у якой бы галіне яны ні працавалі, заўсёды ўдасканальвалі свае веды, павышалі творчыя ініцыятыўныя, чыла і ўважліва адносіліся да патраб працоўных, даралі ім высокім даверам і апраўдалі яго. Мы павінны нястомна мацаваць адзінства партыі і народа — у гэтым залог усіх нашых перамог.

Савецкія людзі ведаюць, якіх вялікіх поспехаў дабілася наша краіна, і справядліва ганарачна імі. Але партыя, як і раней, вучыць нас быць сціпымі, не сукаювацца на дасягнутым, смела ўскрываць недахопы ў рабоце і своечасова іх ліквідаваць. Яна патрабуе, каб кіруючыя работнікі, усё нашы кадры, у якой бы галіне яны ні працавалі, заўсёды ўдасканальвалі свае веды, павышалі творчыя ініцыятыўныя, чыла і ўважліва адносіліся да патраб працоўных, даралі ім высокім даверам і апраўдалі яго. Мы павінны нястомна мацаваць адзінства партыі і народа — у гэтым залог усіх нашых перамог.

Савецкія людзі ведаюць, якіх вялікіх поспехаў дабілася наша краіна, і справядліва ганарачна імі. Але партыя, як і раней, вучыць нас быць сціпымі, не сукаювацца на дасягнутым, смела ўскрываць недахопы ў рабоце і своечасова іх ліквідаваць. Яна патрабуе, каб кіруючыя работнікі, усё нашы кадры, у якой бы галіне яны ні працавалі, заўсёды ўдасканальвалі свае веды, павышалі творчыя ініцыятыўныя, чыла і ўважліва адносіліся да патраб працоўных, даралі ім высокім даверам і апраўдалі яго. Мы павінны нястомна мацаваць адзінства партыі і народа — у гэтым залог усіх нашых перамог.

Савецкія людзі ведаюць, якіх вялікіх поспехаў дабілася наша краіна, і справядліва ганарачна імі. Але партыя, як і раней, вучыць нас быць сціпымі, не сукаювацца на дасягнутым, смела ўскрываць недахопы ў рабоце і своечасова іх ліквідаваць. Яна патрабуе, каб кіруючыя работнікі, усё нашы кадры, у якой бы галіне яны ні працавалі, заўсёды ўдасканальвалі свае веды, павышалі творчыя ініцыятыўныя, чыла і ўважліва адносіліся да патраб працоўных, даралі ім высокім даверам і апраўдалі яго. Мы павінны нястомна мацаваць адзінства партыі і народа — у гэтым залог усіх нашых перамог.

Савецкія людзі ведаюць, якіх вялікіх поспехаў дабілася наша краіна, і справядліва ганарачна імі. Але партыя, як і раней, вучыць нас быць сціпымі, не сукаювацца на дасягнутым, смела ўскрываць недахопы ў рабоце і своечасова іх ліквідаваць. Яна патрабуе, каб кіруючыя работнікі, усё нашы кадры, у якой бы галіне яны ні працавалі, заўсёды ўдасканальвалі свае веды, павышалі творчыя ініцыятыўныя, чыла і ўважліва адносіліся да патраб працоўных, даралі ім высокім даверам і апраўдалі яго. Мы павінны нястомна мацаваць адзінства партыі і народа — у гэтым залог усіх нашых перамог.

Савецкія людзі ведаюць, якіх вялікіх поспехаў дабілася наша краіна, і справядліва ганарачна імі. Але партыя, як і раней, вучыць нас быць сціпымі, не сукаювацца на дасягнутым, смела ўскрываць недахопы ў рабоце і своечасова іх ліквідаваць. Яна патрабуе, каб кіруючыя работнікі, усё нашы кадры, у якой бы галіне яны ні працавалі, заўсёды ўдасканальвалі свае веды, павышалі творчыя ініцыятыўныя, чыла і ўважліва адносіліся да патраб працоўных, даралі ім высокім даверам і апраўдалі яго. Мы павінны нястомна мацаваць адзінства партыі і народа — у гэтым залог усіх нашых перамог.

Савецкія людзі ведаюць, якіх вялікіх поспехаў дабілася наша краіна, і справядліва ганарачна імі. Але партыя, як і раней, вучыць нас быць сціпымі, не сукаювацца на дасягнутым, смела ўскрываць недахопы ў рабоце і своечасова іх ліквідаваць. Яна патрабуе, каб кіруючыя работнікі, усё нашы кадры, у якой бы галіне яны ні працавалі, заўсёды ўдасканальвалі свае веды, павышалі творчыя ініцыятыўныя, чыла і ўважліва адносіліся да патраб працоўных, даралі ім высокім даверам і апраўдалі яго. Мы павінны нястомна мацаваць адзінства партыі і народа — у гэтым залог усіх нашых перамог.

векі народ шле гарачае прывітанне і найлепшыя пажаданні братнім народам сацыялістычных краін.

З кожным годам Савецкі Саюз і іншыя сацыялістычныя краіны сілай свайго прыкладу ўсё больш прыцягваюць сімпатый працоўных усёго свету. Мы верым, таварышы, што прыдзе такі час, калі ўсе народы з радасцю абвясцяць здарэнне ў шчасце сваіх сучаснікаў і з падакнай будучы ўспамінаць імя Леніна, большавікоў — першых пачынальнікаў Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі і ўсіх тых, хто будаваў новае жыццё, хто адстаяў у цяжкай барацьбе і нястомнай працы вялікую справу будаўніцтва камунізму.

Таварышы! Савецкая дзяржава нарадзілася пад сцягам ідэй міру і дружбы паміж народамі. Першы рабоча-сялянскі ўрад палічыў сваім свяшчэнным абавязкам рашуча выступіць супраць імперыялістычнай вайны, прапанаваў усім народам справядлівы і працяглы мір. У сваім дакладзе аб міры 8 лістапада 1917 года на Другім Усерасійскім з'ездзе Саветаў Ленін сказаў: «Пытанне аб міры ёсць вострае пытанне, бяліччае пытанне сучаснасці».

Дзякуючы намаганням Савецкага Саюза і іншых сацыялістычных краін, а таксама ўсіх міралюбівых сіл міжнародная абстаноўка за апошні перыяд прыкметна палепшылася. Вялікае свята Кастрычніцкае працоўныя сустракаюць у такіх умовах, калі перспектывы на ўмацаванне міру ва ўсім свеце сталі больш спрыяльнымі.

Галоўнай прычынай змен у карысць міру за апошні час з'яўляецца рост магутнасці і міжнароднага ўплыву Савецкага Саюза, усіх сацыялістычных краін. У імпэрыялістычнай вайне стварылася новая карціна свету. Ідэй Кастрычніцкай прывалі да перамогі і ўсталявання сацыялізму ў радзе краін Еўропы і Азіі з насельніцтвам больш чым мільярд чалавек. Непарушнай асновай вялікай саруджэнскай сацыялістычнай краіны з'яўляюцца абвешчаныя Кастрычніцкай рэвалюцыяй прынцыпы пралетарскага інтэрнацыяналізма, раўнапраўя народаў, іх дружбы і братняй узаемадапамогі. Іспытанне сусветнай сацыялістычнай сістэмы, якая мае велізарныя рэсурсы і няўхільна ажыццяўляе палітыку міру, стварае магутную перашкоду для сіл агрэсіі і вайны. Імпэрыялістычныя імкненні ўсё больш і больш людзей у капіталістычных краінах бачаць, што рост сілы сацыялізму — гэта рост сілы міру.

У выніку новых перамог нацыянальна-вызваленчага руху народаў Азіі, Афрыкі, Лацінскай Амерыкі разбураюцца апошнія асновы каланіяльнай сістэмы імперыялізму. Імпэрыялістычны пускарнік у ход усё сродкі, каб затармазіць развіццё краін, якія сталі на шлях нацыянальнай незалежнасці і свабоды. Але, нягледзячы на ўсе падкопы імперыялістаў, народы, які змагаюцца за сваю свабоду і нацыянальную незалежнасць, даб'юцца перамогі. Права і справядлівасць на іх баку!

У сваёй эншэйшай палітыцы наша партыя і ўрад няўхільна кіруюцца ленынскім прынцыпам мірнага суіснавання дзяржаў з рознымі сацыяльнымі сістэмамі. Сапраўды, хіба можа выступаць за вайну дзяржава, у якой німа эксплуататарскіх класаў, зацікаўленых у гоцы ўбраяненняў, у захале чужых тэрыторый, у падпарадкаванні сабе іншых краін? Хіба патрэбна вайна народу, які ажыццяўляе справядлівы мару працоўных — стаў гаспадаром усіх матэрыяльных і духоўных каштоўнасцяў свайго краіны? «Рабочыя і сяляне Расіі», — гаварыў Уладзімір

Вялікая місія

В простым амерыканцам мне давалася сустрэцца двойчы. Першы раз гэта было чатырнаццаць год назад у пераможанай фаншыскай Германіі, на слаўнай Эльб-раіа. Не влічкі суварыяў юнак з Нью-Йорка, у касцюме колеру хані, велькі па-руску некалькі слоў: «Маск-ва», «пермага», «мір». Мае веды ў англійскай мове былі яшчэ меншымі, і я адказаў яму адным сло-вам: «О-кай!» Ён смяяўся, узяўшы над галавой адной рукою аўта-метр. Другой рукою вітаў мяне. Мы добра разумелі адзін другога. Дайце што! Слова мір вядома ва ўсім свеце...

Другая сустрэча адбылася дзямі ў кінаатэатры «Мір», калі я праглядаў дакументальны фільм «М. С. Хрушчоў у Амерыцы». І на гэты раз, сядзячы ў перапоўненай зале, я зноў адчуваў сябе сведкам гістарычнай падзеі — паездкі Мікіты Сяргеевіча Хрушчоў у Злучаныя Штатаў з вялікай місіяй дружбы і міру. Прымавілі мяне і ўсхвалявалі на высокі ўзровень зацікаўнасці кадраў, не волаты-небаскробы Нью-Йорка (пра іх і чытаў у творах Эрс-кага і Маякоўскага), не зорка-тытэлы варты, арганізаваныя па апошнім слову палітыскай «тэхні-кі». Усхвалявалі шчырыя, адкры-тыя твары простых амерыканцаў, Гімн роднай дзяржавы на тужоў, да-лейкай зямлі, і сустрэчы, якія ўска-льхнулі ўвесь свет.

На старой традыцыйнай высокай го-цы прыязі падарункі дзяржаве, у якую ён прыхаў. Мне давалася ба-чыць падарунак рускіх баяр, які прывезлі яны польскаму каралю Баторыю: невялікія скрынкамі, упрыгожаную ажурнымі карункамі; бачыў пудоўны дыяна, што прыслаў крэмскі хан у Маскву з Бахчысарая. Але яшчэ гоць не здзівіў гаспа-дара залатымі рэчамі. І прыхілаў зала з затоненым дыханнем глядзеў, як бярэ Яўсхануэр з рук Мікіты Сяргеевіча копію вымпела, дастаўле-нага савецкай ракетай на Месці. Я не паспеў разгледзець вачэй прад-стаў Злучаных Штатаў, але твар яго з усмешкай гараў і заірадыма і здзіўленнем, нагадаваючы мне вядомы радкі паэта: «Берет, как бомбу, берет, как ежа...»

З першых кадраў фільма пера-конваеся, што апэратарам было нялёгка працаваць: ад аэрадрома Эндрус да рэзідэнцыі М. С. Хруш-чоў, гасцініцы Уолдорф-Асторыя ста-лі тысячы простых амерыканцаў. Яны махалі рукамі, віталі вокліча-мі. Па тварах сустрэчоных відаць было, што высокага гоця чакалі са-

шырай душой, хоць і знаходзіліся людзі, якія заклікалі не верыць у добрую волю нашай дзяржавы. Але праўду не схаваеш і за «жалезнай заслонай». З першага да апошняга кадра, зацікава на гасцінай аме-рыканскай зямлі, бачым тую ціка-васць да жыцця краіны Саветаў, ба-чым дружбу, якая была замацавана ў гады сумеснай барацьбы з фа-шызмам.

Як маланка абліцела свет вестка аб вялікай місіі, з якой прыхаў савецкі пасланец: СССР прывёз ве-лікую праграму поўнага разабрае-ня, праграму мірнага суіснавання дзюх сістэм. І як сведчанне міра-любівай савецкай палітыкі, узаемнай паваркі краін свету, не звачаючы на тое, які лад у гэтых краінах, — вы-ступленне Мікіты Сяргеевіча на ча-тырнаццаці сесіі Генеральнай Асам-блеі Аб'яднаных Нацый. Прамова Хрушчоў — не толькі адны мірныя прапановы. Гэта быў глыбокі аналіз сучаснага міжнароднага становішча, канкрэтны шлях да ліквідацыі «ха-лоднай вайны». Прыяма было ба-чыць, што праініцыя правава дайшла да розуму нават тых, хто на-прадзілі выкарыстоўваў трыбуна Аб'яднаных Нацый для распалявання новай сусветнай вайны, заклікаў да тэрміновага атаманга ўбрааня.

І ці толькі ў будынку Аб'яднаных Нацый! Хатнія гаспадыні невялікага горада Дэ Мойн, бізнесмены Лос-Анжэлеса, металургі Пітсбурга, ар-тысты Галівуда, у самі фермера Гарста, на маленікіх станцыях, дзе прыпыняўся цягнік, — усюды, дзе знайшоўся Мікіта Сяргеевіч, гавар-ылі: «Мы рады візіту. Мы вітаем мірныя прапановы...»

Па-спраўдому хваляюць кад-ры, на якіх адлюстраваны гутаркі з рабочымі, маракамі, студэнтамі. Заіпаца, нічога няма ў тым, што са-вецкі прэм'ер абмяняўся памятным падарункам з амерыканскім рабоч-ым. Але колькі тут цэльнасці, коль-кі братэрства, шчырасці!

І як вынік усёй паездкі ў Аме-рыку — гутарка М. С. Хрушчоўа з Яўсхануэрам у загараднай рэзідэн-цыі Камп Дэвід. Апэратарам фільма ўдалося заіпаць толькі вялікую гру-пу карэспандэнтаў і рэпацэраў ро-зных газет. Але глядач разумее, што тут абмяркоўваліся праблемы, якія хваляюць усіх сумленных людзей свету.

Дакументальны фільм «М. С. Хру-шчоў у Амерыцы» — адна са ста-ронак летаніцы барацьбы Камуні-стычнай партыі і Савецкага ўрада за трывалы мір ва ўсім свеце.

На эдымку: кадр з фільма «М. С. Хрушчоў у Амерыцы».

НОВЫ АНСАМБЛЬ

Варта зараз днём з'явіцца на па-розе Дома культуры Мінскага то-наскаўскага камбіната, як адразу пачуеш заборны гук імклівай бе-ларускай полкі і мернае прытоп-ванне некалькіх дзесяткаў ног у такт музыкі. Чаму гэта ўдзельнікі сама-дзейнасці раптам надумалі правод-зіць рэцэпты сярэд блага дню? Але аказваецца, што ў Доме культу-ры рэцэптуюць зусім не аматары мастацтва, а артысты нядаўна ства-ранага ў рэспубліцы новага твора-ча калектыву — Дзяржаўнага ан-самбля тана Беларускай ССР.

— Пакажыце мне яшчэ раз асо-бны камбінат полкі, — звяртаец-ца да танцораў педагог-рэпетытар. — Толькі чысненія. Раз, два, пачалі!

І расчырае яны і дзятчаты зноў пачынаюць танцаваць. У пера-пачку дырэктар ансамбля М. Колас расказаў нашаму карэспандэнту:

— Наш малоды калектыў скла-даецца з юнакоў і дзятчат 18—20

год. Большасць з іх — нядаўнія ра-ботнікі вытворчасці, якія раней ак-тыўна ўдзельнічалі ў мастацкай са-мадзейнасці. Так, з Віцебска да нас прыхаў працаваць старэй дамаво-даўняча камбіната Васіль Бараў-коў, свідравальчык паравозага дэ-па. Леанід Баравушка пачаў фрза-роўчыцка заводзе заточных станкоў Генадзі Дзядюніч. Танцавальнаму мастацтву вырашылі прысвечыць ся-бе рабочыя Бабруйскага хлебакам-біната Валянціна Чумакова і каноў-шыца Мінскага гадзіннікавага заво-да Ізабела Гарахоўская. Апрача та-го ўдзельнікі самадзейнасці ў ан-самбл прыняты людзі, якія ўжо маюць прафесійнальную падрыхтоў-ку. Гэта — выпускнікі эксперыме-нтальнага класа Мінскага харэагра-фічнага вучылішча Валянціна Даку-ка, Юзафа Шумская, Святлана Дру-ва, Ліля Вільт і Іван Свентаржык.

Вось ужо больш трыццаці гады культуры тонкаскаўскага камбіната,

Пётр ТАБУРОКАУ.
Горад, які не спіць...
Настаў час поўначы даўно,
Але я чуў праз акно:
Масква шуміць, Масква
грыміць, —
Масква яшчэ не спіць...
Клаўдус, скончышы свой дзень,
Але чуваць праз каменні сцен:
Масква шуміць, Масква
грыміць, —
Масква яшчэ не спіць.
Прачынаў ноччу, галаву
Ледзь ад падушкі адару, —
Масква усё яшчэ шуміць,
Масква усё не спіць!
Я ў захапленні раіючы:
«Не спіць ніколі горад мой!»
«Радзімы сэрца ён, — чуваць, —
А хіба ж
Можа сэрца спаць?»
Пераклад з якушкай мовы
Еўдакі Лось.

Цёпла, хваляючая сустрэча

Напярэдадні свята, 4 лістапада, у Радашковіцкім Доме культуры было, як ніколі, поўна людзей. Сядзі, у гоці да сваіх землякоў прыхаў выдатны беларускі пэст Максім Танк, твор-часць якога шырока вядома не толькі ў рэспубліцы, але і далёка за яе ме-жы.

Літаратурны вечар, прысвечаны творчасці паэта, уступным словам па-чэў аспірант Інстытута літаратуры Акадэміі навук БССР А. Малеўскі. Присутныя з вялікай увагай выслуша-лі доклад аб жыцці і творчай дзейна-ці Максіма Танка, які зрабіў супра-пачнік раённай газеты «Заветы Лі-ча» М. Чайка. Ён падрабозна спыніў-ся на жывым і творчым шляху паэта-камуніста, былога падпольшчы-ка ў Заходняй Беларусі, які назаўсе-ды звязаў свой лёс з народам, адлаю-чы яму ўвесь свой талент.

Пасля доклада выступілі чытачы. Вучні мясцовай сярэдняй школы Максіма Танка, Суботка, Маеўская, Матвееўская, сакратар Радашковіцкага РК ЛКСМБ т. Савіцкая прачталі вершы Максіма Танка.

Цёпла і ўсхвалявана сустрэлі пры-сутныя выступленне Максіма Танка.

— Я з асаблівай радасцю прыняў запрашэнне прыхаць да вас, дара-гія таварышы, — сказаў ён. — Тут, у Радашковічах, праходзілі мае дзён-ны і сонныя часы, тут я адчуваў і гімназіі пісаў першыя вершы, усту-піў у камсамол. У мяне тут было і ёсць многа блізкіх сяброў, з якімі да-водзілася раней сустракацца на эта-пах, у астрагах, затым на франтах Вялікай Айчыннай вайны, і сёння я вам ад усёй душы дзякую за цёплую, сардэчную сустрэчу.

Максім Танк прачытаў некалькі сваіх вершаў, прысвечаных дружбе народаў, барацьбе працоўных за мір, затым адказаў на многія пытанні, якія задалі прысутныя.

У вечары прынялі ўдзел першы са-кратар Радашковіцкага райкома партыі Я. Мігдалёў, намеснік рэдактара Маладзечанскай абласной газеты «Чырвоны сцяг» В. Батурын, бела-рускі пэст Пятро Прыходзька і ін-шыя.

Пасля літаратурнай часткі многія ўдзельнікі вечара набылі кнігі Максі-ма Танка, на якіх ён напісаў свае аўтаграфы.

Шчасце цяжкіх дарог

На нафтабудзе мяне сустрэлі па-сцяражана:
— З газет, кажаце? У нас мно-га вашага брата бывае. Амаль кожны дзень прыязджаюць. Адным словам, ідзе да Брыкоўскай. Яна за зван-не бригады камуністычнай працы змагаецца, дык ведае ўжо, якія вы-пытанні задаваць будзеце і адказы на іх гатовыя мае.

— А якія прыблізна пытанні яна мае на ўвазе?
— Калі пачалі працаваць, як прапачаць, як план, лепшыя і гор-шыя муздыры.

Але я пайшоў у аддзел кадраў і напрасіў, каб мяне накіравалі на некалькі дзён працаваць у брыгаду. Начальнік аддзела Іван Эрдман сум-сеўся:

— Дык у вас жа спецыяльнасці няма.
— Нічога, у падсёбніках папра-чую.

І ўсё ж ён вымушаны быў напі-саць на склад: «Прашу часова вы-дэла прад'яўніку гэтага камбінезона, ватоўку і іншую вопратку»...

Нялёгка было спачатку на нафта-будзе Уладзіміру Рудзюнку. Ско-нчыўшы Віцебскі будаўнічы тэхні-кум, ён мог застацца на месцы. У Віцебску ж будаўнікі яго як патрэб-ны!

Там яму не пананавала. Валодзя тады ўначальваў брыгаду трыкоў-шыцаў, якая палкам складалася з навучанцаў школы ФЭН. Да таго ж яшчэ паслалі іх на дзевяцірадны аб'ект — вучыцца, маўляў, і там добра будзе. А гэта ўжо кожны будаўнік ведае, што значыць дзевя-цірадны аб'ект! Сядзі і чакай, пакуль ты-небудзь прывязуць. Ды і не за-боды дачакаеся — раствор жа і іншыя матэрыялы ішлі на перша-чарговыя аб'екты.

І вось тут нечакана з'явілася ад-на назойлівая думка: а ці не па-мыліўся ён, што паехаў сюды, а ці не лепш было б, сапраўды, застацца ў Віцебску?..

Аднойчы ў вясенскае ранне ён

З-за Дэвіны пад'ямуў вецер, ка-лючы, парывысты.
Падыйшоў Міхаіл Пензіла. Ён мо-гчы нагнуўся, падняў і аддаў Валод-за паперку:
— Глядзі, а то не заўважыш, як і галаву агубіш.

Паперка паяла Валодзеўны рукі. Яму хацелася кінуць яе долу, утап-таць у гразь, каб ніхто і адшукаць яе не змог пасля. Вочы яго ад-слаганулі на роўных халодных рад-ках машынапісу: «Характарыстыка на рабочага УНР-121 Уладзіміра Ру-дзюнкава. За час работы Рудзюнкоў паказаў, што ён не можа кіраваць брыгадай. План не выконваў. Рабо-ту ў брыгадзе разваліў канчаткова».

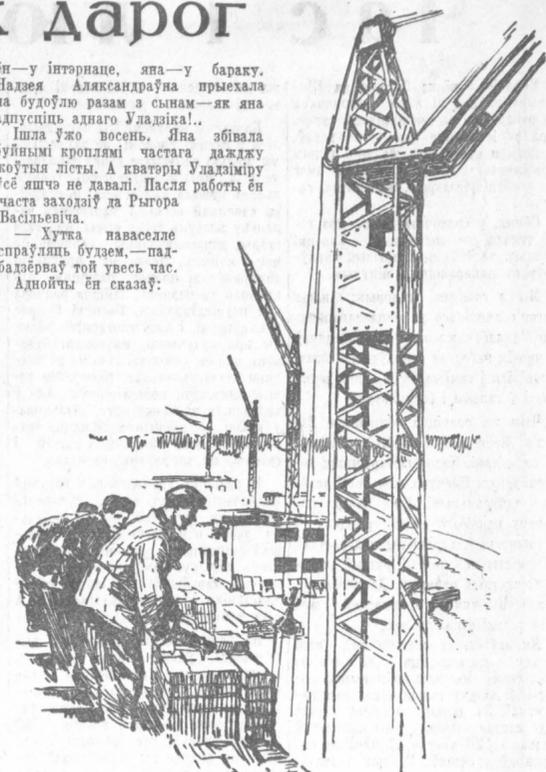
А ўнізе стаў такі ж халодны под-піс: «Несціраюк». Ён здаваўся яшчэ халаднейшым таму, што быў зроблены сінім алоўкам.

А цпер ва ўсім вінаваты ён... Трэба хутчэй ехаць адсюль. Куды?... Ці не ўсё роўна куды! Абы ехаць... І ён паехаў. Ажно ў Ашмянны тра-піў. Там Уладзімір Рудзюнку пра-цаваў у райвыканкоме. Здаецца, раз-мак быў. І ўсё ж хлопца сумавал на будоўлі, што вырасталала на по-ладкіх балотах. Там ужо работа кіпе-ла на поўную магутнасць. Не, гэта справа не для яго. Хочанца зноў да с'яброў. Нават Леанід Паташко за-ваўся яму тут лепшым. Дзе вы, сяб-ры? Што робіце цяпер?..

На нафтабудзе Уладзіміра сустрэ-лі вельмі. Начальнік УНР Рыгор Васільевіч Сабко, адказаўшы на пры-вітанне і на хвіліну падняўшы вочы, сказаў:

— А, уцяка! Ну, дык без нас, кажаць, не абыйшоўся?

Валодзеў самому горка было за-тыя хвіліны душэўнай слабасці. Яму было сорамна, што хацеў уцячы ад сваіх сяброў, ад самага тэбе нават. Нават Сабко нагадавае яму пра га-та...
— Дык хочаш працаваць зноў? — гаравуў тым часам начальнік УНР. — Ну, ладна, я «за». Мы пашлём ця-бе мулярам па чацвёраму разраду

— Вось у новым 32-кватэрным доме, што Стральцоў будзе, мы п'ябе паселі.
І ўручыў яму ордэр.
А ў брыгадзе тым часам справы ішлі добра. План увесь час рос. У ліпені ён дасягнуў 138 працэнтаў, у жніўні — 160, у верасні — 175.
А групкамсорг Генадзь Курто бе-

кавінамі, але і цёплым памяшкання-мі. На Рудзюнкувым участку сякеры грукалі бесперапынна. Суседзі нават дзівіліся, калі гэта хлопцы адпачы-ваюць.

Селі перакурць. Толькі Мікола Лабекі застаўся на рабочым месцы. Не будзе ж ён работу кідаць неа-кончана!

— Цзі адпачні, Мікола, а то зноў скажыць, што зранку да вечара без перапінку грукалі, адпачываць не-каторым не давалі, — сказаў Міхаіл Пензіла.

— Ат, кінь ты, — буркнуў сабе пад нос Мікола.

Ён чалавек негаваркі. Калі пра-чуеш, трэба маўчыць. Гэта яго дэ-віз.

Нагрукаецца хлопца вось так ся-керую за дзень, а ўвечары збірае кніжкі і ў школу ідзе. У дзевятым класе вучыцца. Добра, што хоць школа сваё, нафтабудаўская, ёсць.

Ды ці толькі ён адзін. Вучыцца таксама і Паташко, і Гмыза, і іншыя.

З работы яны едуць заўсёды раз-ам. Міхаіл Пензілу сядзіць заўсёды спераду, як самага старэйшага і са-мага большага ў вазе.

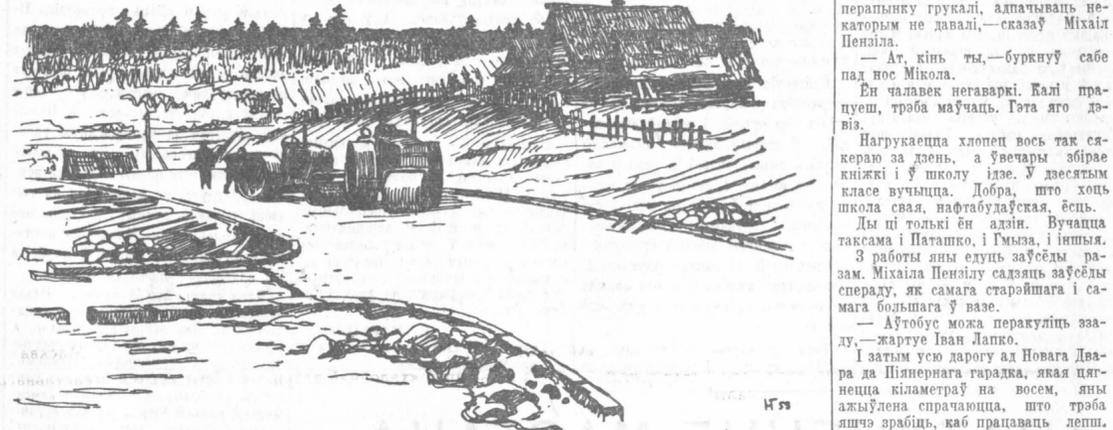
— Аўтобус можа перакруціць за-ду, — жартуе Іван Лапко.

І затым усю дарогу ад Новага Двара да Шінернага гарадка, якая цяг-нецца кіламетраў на восем, яны ажыўлена спрачаюцца, што трэба яшчэ зрабіць, каб працаваць лепш.

Уладзімір часта ходзіць глядзець, як рэсце той дом, дзе будзе яго ква-ртар. І там ён застае будаўнікоў. Рабочы дзень ужо закончыўся, усе адпачываюць, а брыгада Стральцова яшчэ працуе. Не хоча ісці дадому, калі ёсць тэрмінова работа.

Камандзіроўка мая канчалася. Я так прывык да гэтых шчырых і сціп-лых людзей, што не хацелася нават пакідаць іх. Аказалася, што ёсць яшчэ шмат цікавых пытанняў, акра-ма тых, якія мне ралі задаваць Брыкоўскай.

Калі я ад'язджаў назад у Мінск, Іван СПАКОУ.

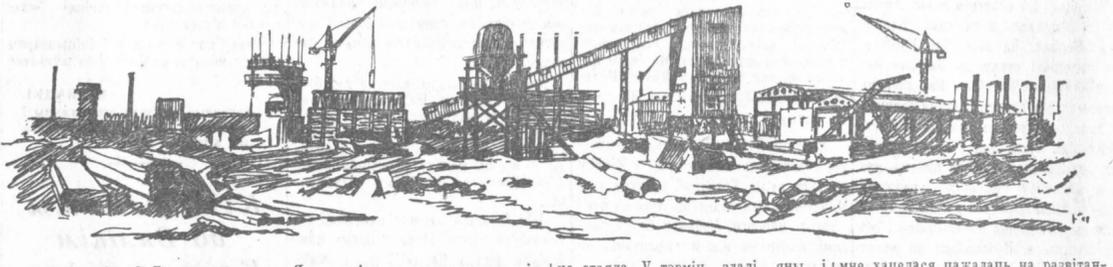
затрымаўся на раствора-бетонным вузле і прыхаў у Новы Двор па-зней за ўсіх. Брыгада канчала рабо-ты па абсталяванню кухні. Я толь-кі ён вылез з кабіны самазала, ад-разу ж заўважыў, што ўсе яго му-лыры сядзяць без работы.

— Чаго, любя, сядзіць? —
— Хіба не бачыш — раствору няма. А ішчэ брыгадзір называеца, —незадаволена прабураў Леанід Паташко і зноў звярнуўся да Восіпа Якубэнка: — Расказвай далей!..

Рудзюнку не вытрымаў:
— Хоціць анекдоты! Хіба ў нас

у брыгаду Богуса. Пачынай, брат, зноў спачатку.
Ну, што ж, калі трэба — ён пойдзе і да Богуса мулярам. Праўда, крыху крыўдна — Уладзімірам Богусам яны ж разам тэхнікум канчалі...

Кажуць, што сінні рапак зніць. Толькі гэта хутчэй за ўсё выдумалі людзі. І пэна, моладзь. Надзея Аляксандраўна як ні ўдэлюваецца, нічога не чуе. Вядома, выдумалі. Праўда, можа яна не чуе па стара-сці. Нічога не зробіш — старасць жа сных крадзе.

Іна сядзіць на ганку новага ін-тэрната. Баіцца, старонькая, каб сын, не даўдзіць бог, на работу не спазніўся. Пяцёр ж ён зноў брыга-дзір у вей! Толькі не трыкоўшыцаў, а неслоруў.

Вось яна і сядзіць. Як толькі ў Пінернік гарадку працянаюцца хлопцы і, гучна пыркаючыся, па-чынаюць мыцца, яна хупенка ба-жыць у пакой, дзе спіць яе Валодзя.

— Уладзік, любі, ці чуюць ты?.. Уставай пара, Уладзік!.. Ды хут-чай, я табе сёбе-тое сабраў.

Уладзімір ужо болы за 25 год. Аднак для маці ён, як і дзесьці і пяцінаццаць год назад, застаўся Ула-дзікам.

Так атрымалася, што часова ён з маці павінен быць у розных месцах:

Іна сядзіць на ганку новага ін-тэрната. Баіцца, старонькая, каб сын, не даўдзіць бог, на работу не спазніўся. Пяцёр ж ён зноў брыга-дзір у вей! Толькі не трыкоўшыцаў, а неслоруў.

Вось яна і сядзіць. Як толькі ў Пінернік гарадку працянаюцца хлопцы і, гучна пыркаючыся, па-чынаюць мыцца, яна хупенка ба-жыць у пакой, дзе спіць яе Валодзя.

— Уладзік, любі, ці чуюць ты?.. Уставай пара, Уладзік!.. Ды хут-чай, я табе сёбе-тое сабраў.

Уладзімір ужо болы за 25 год. Аднак для маці ён, як і дзесьці і пяцінаццаць год назад, застаўся Ула-дзікам.

Так атрымалася, што часова ён з маці павінен быць у розных месцах:

не стала. У тэрмін здалі яны і склад для інструментаў. І тры адсекі склаў для цэменту. Гэта калі не ўлічваць блёк для дамоў, маналі-тны перакрыццёў, апаубікі...
Ну як тут не перамыніць Сабко сваіх думак наконт Валодзеўных бры-гадзірскіх здольнасцей?..
Пяцёр яны апылілі раствора-бетонны вузел. Ідзе зіма, і трэба су-стракаць яе не толькі валёнкамі і ру-

мне хацелася пажадаць на развітан-не маім новым шчырым сябрам:
— Спору вам у працы!
Іван СПАКОУ.

Нова-Полцак.
На малюнках: 1. Будаўніцтва аўта-дарогі да нафтабуда.
2. Панарама вытворча-тэхнічнай базы.
3. Гарадку нафтабуда.
Малюнікі М. Гушэва.

Вечары, спектаклі, канцэрты

Як заўсёды, у святачныя дні шы-рока раскрыліся дзверы тэатраў, канцэрт-ных залаў, рабочых клубав, пала-цаў культуры. Для рабочых, кал-гасніц, інтэлігенцыі, хатніх гаспа-дыняў майстры беларускага мас-тапта падрыхтавалі свае лепшыя спектаклі і канцэртныя праграмы.

Той, хто прыхаў у Тэатр імя Я. Купалы, увачыў адын з яго леп-шых спектакляў «Людзі і д'яблы» па п'есе К. Крапіны. Рускі драмат-ычны тэатр імя М. Горькага запра-шае на пастаюнку «Мы таксама не анілы». Святочны падарунак сваім глядачам падрыхтаваў Тэатр юнага глядача. Ён паказаў ім сваю новую

работу — спектакль «Час любі і ныванісці» па п'есе маладога бела-рускага драматурга Я. Пасава. Кан-цэрты майстроў опернай сцены ад-будуцца ў Тэатры оперы і балету. Акрамя таго, воіны Мінскага гарні-зона павываюць на шэфскім спек-таклі — праслухаюць оперу «Дзіця радасці».

Цікавыя і эмацыйныя канцэрты падрыхтавалі артысты філармоніі. У святочныя выступленні прыме ўдзел эстрады аркестр пад кіраў-ніцтвам А. Гарбатыч.

Вялікай праграмы, прысвечанай знамянальнай даче, падрыхтавалі работнікі тэлевізійнай студыі і Бела-рускія радыё.

У вольны час

Друкар Крыўчінскай раённай газе-ты Леанід Уладзіміравіч Шостак прыйшоў да кавалі з незвычайным заказам.

— Зрабіце мне разцы, — напрасіў ён.

— Разцы? Яны ж, мабыць, не па-трэбны ў вашай друкарскай спра-ве, — здзіўлены каваль.

— Скальптурны вырашай зай-мацца, — растлумачыў Шостак.

Каваль на заклік пачынаючага скульптара зрабіў разцы самыя разнастайныя — вялікія, маленікія, плоскія і паўкрутлыя.

Прайшло некалькі месяцаў, і Леанід Уладзіміравіч запрасіў сваіх та-варышоў апаціць яго работу. На ста-ле, на падакоўніках, на падлозе — усюды сталі скульптуры, зробленыя з дрэва. З цікавасцю разглядалі гоці скульптуры партрэт калгасні-цы, скульптуры «Братэрства», «Га-лава Венеры», «Студэнтка».

— А чаму б табе, Леанід, не па-слаць свае работы на абласную вы-

стаўку народнай творчасці, — пра-панаваў нхтх з іх.

Леанід Уладзіміравіч паслухаўся парады. Многія яго работы, выстаў-леныя ў Маладзечанскім Доме культу-ры, атрымалі добрую ацэнку.

Леанід Уладзіміравіч не мае спе-цыяльнай адукацыі. Па кнігах, якія бярэ ў раённай бібліятэцы, вышывае з абласной і рэспубліканскай, ён вы-вучае творчасць савецкіх скульпта-раў.

Цяпер на рабочым стаце Леанід Уладзіміравіч стаяць некалькі эс-кізаў скульптуры «Вызваліцель», прысвечанай уз'яднанню Беларусі ў адной сацыялістычнай дзяржаве. Гэтую работу Шостак збіраецца па-слаць на рэспубліканскую выстаўку народнай творчасці.

Н. ЯКАЎЦАВА.

ЛІТАРАТУРА І МАСТАЦТВА

7 лістапада 1959 г. 3

Час і людзі

Невдала вёска Загор'е на Міншчыне наўрад ці была абазначана да рэвалюцыі на геаграфічнай карце. Пра яе існаванне мала хто ведаў. Летніца нават пра жаданні нічога прыкметнага ў жыцці вёскі не змог быць звесты: бедарож, жабрацтва, галечка...

Сёння, у святочны дзень, пра гэта думаем не выпадкова. Савецкі чалавек на традыцыйны прыклад паўноўваць церапінае з мінулым.

Мы з гонарам гаворым: наша Загор'е змянілася да непазнавальнасці. Занядбаная некалі вёска цяпер у многім нагадвае сапраўдны горад. Змяніліся і самі загорцы, якія веча жылі ў галечы і бексультур'і.

Чым жа славіцца сённяшняе Загор'е? Перш за ўсё сваімі працоўнымі пазіцыямі. Пасля гістарычнага вяршэння Пленума яны сталі асабліва адчувальнымі. Наш калгас паволаму падлічыў свае рэзервы і магчымасці і, акрылены падтрымкай Камуністычнай партыі, рушыў да новых, светлых рубежоў. Давалося прадаць некалькі цапжасцей, але гэта толькі запаліла нас.

Як заўсёды ў асенні дні, калі калгас падыходзіць да фінішу ўсёй спраў, мы падводзім вынікі работ. І назаву толькі некаторыя паказчыкі. За дзесяць месяцаў гэтага года калгас атрымаў 340 цэнтнераў малака і 120 цэнтнераў мяса на сто гектараў угоддзяў. Узліты абавязальнасці будуць з поспехам выкананы. Такія галіны гаспадаркі, як птушкагадоўля, атрымала вялікае развіццё. Назаву толькі адну лічбу: на сто гектараў абжываюцца мы далі 260 цэнтнераў белага мяса. Неадрама пра нас гавораць: у тальмануаўцаў — царства вадаплаваючай птушкі.

260 цэнтнераў мяса! Іншы раз гэтую лічбу бярэць пад сумненне. Мы — людзі адкрытыя, шчырыя, ахвотна запрашаем гасцей на ферму: няхай сваімі вачыма ўбачаць поспехі нашых птушкі. А некалькі год назад у нас не было ніводнай качкі. Беручыся за развіццёне вадаплаваючай птушкі, мы сутрапіліся з вялікімі цяжкасцямі. Часам абывальчэ глядзячы збоку, удзіла значна: «Непазатрабная работа... Толькі што падарылі грошы і час». Калгаснікі не зварталі на гэта ўвагі: яны правалі ўпарта, не лічыліся ні з чым. Іншы раз нашы птушкіны суткі не пакалі свайго рабочага месца. Упартаці і воля да перамогі валі іх. Сёлета мы ўпершыню вырабілі рэкордную колькасць птушкі. Не сорама называць і лічбу — мы заралі дзяржаве 52 тысячы качак або 102 тоны высакякаснага мяса. У будучы час мяркую падвоіць гэтыя лічбы. Разам у нас вялікі, дзяржаўны. Наш калгасны чалавек усяго мо-

жа дамагчыся — варта толькі прыкладзіць старанне і ўмельства.

Калгасны чалавек! Мы некалькі разоў з гэтымі словамі, не заўважаючы, колькі глыбокага сэнсу закладзена ў іх. Яны ж вызначаюць новую якасць нашага калгасніка, працаўніка саветскай вёскі. У калгасным чалавеку жывуць такія рысы, пра якія стары, дарэвалюцыйны селянін не мог і марыць. Некалькі на праўдзены абмяркоўвалі планы развіцця арцельнай гаспадаркі. Зайшла размова пра птушкагадоўлю. Паспехі ў нас у наяўнасці. І вось калгаснікі, дбаючы пра будучыню, вырашылі будаваць вялікі, самы дасканалы на тэрыторыі птушкакампіна. Наперадзе новыя цяжкасці, новыя пошукі. Але ў калгасным чалавеку гэта, відавочна, у крыні — няспына шуканні, тварыць. Ён стаў глядзець шырай і смялей, як сапраўдны гаспадар.

У развіцці грамадскага багацця ён бачыць і рост свайго ўласнага дабрабыту. Камбінац, які мы пабудуем, дасць нам магчымасць з большай гаспадарчай эканоміяй выкарыстаць птушкі. Камбінац будзе абсталяваны навіейшай тэхнікай, праца калгасніка стане механізаванай. А гэта вельмі істотна!

На ўсіх участках калгаснай вытворчасці ўкараняюцца машыны, электрыфікацыя. Нам хочацца, каб калгаснік меў больш часу для культурнага адпачынку. Вось самы будучыні факт з нашага жыцця. Мы электрыфікавалі ўсе брыгады і фермы. На сядзібе мы абавязкова сустрачаем электрыка. Гэта важная фігура ў гаспадарцы. Іх у нас некалькі. Работы гэтым спецыялістам хапае, у калгасе — 62 матары і шасць трансфарматарных пастанцый. А колькі машын у нас заняты ў паліводстве! У мінулым годзе мы ўвазілі машынынае даенне. Непазнавальна змянілася праца даяркі. Многія працаўнікі работы, звязаныя з фізічнай нагрузкай на чалавека, назаўсёды зніклі. Вы ўжо скажам, не сустрачаеце ў нас чалавека з віламі, які б накідаў гной на воз. Гэтай справай займаецца магутны скрапер, здольны за суткі нагрузіць на самозавалы некалькі сот тон гною.

Калгаснік падчынуўся да кнігі, падручніка. Перадавую тэхніку не аспілі без вучобы і сапраўдных ведаў. У старым Загор'і пісьменны чалавек сядзеў толькі за сталом валаснога пісара. А цяпер у нас няма маладых людзей, якія не мелі б спецыяльнага адукацыі. На многіх участках заняты людзі з сярэдняй і спецыяльнай сярэдняй адукацыяй. Дванаццаць калгаснікаў без адрыву ад вытворчасці вучацца ў вятчорнай школе.

Рост культуры прыкметны на кожным кроку. Прыглядзецца да

загорскага калгасніка. Як правіла, ён ездзіць на работу на сваім вельмі сядзеце ці матарыкля. А што за адзенне на ім? Нашы даяркі, напрыклад, прыходзяць на ферму ў добрых туфлях і акуртанна выпрасаваных плаццях. Да іх паслуж спецавонатка. Пасля работы можна, не заходзячы дадому, ісці ў школу, у клуб ці ў кіно. А цяга да культуры ў нас незвычайная. Нашы даяркі два разы на тыдзень наведваюць кіно, у кожнай у руках вы ўбачыце бібліятэчную кнігу. У кожным загорскім доме вы знайдзеце газеты і часопісы.

Людзі з трох вытворчых брыгад могуць свой вольны час праводзіць у гарадскім пасёлку Заслаўль. Там да іх паслуж добра абсталяваны Палац культуры. Есць чым заняцца і тым, хто жыве паблізу ад цэнтральнай сядзібы. Мы абсталявалі памяшканне для калектыўнага прагляду тэлевізійных перадач. Працуе гурток фотаматараў. Можна пачаць часопісы, газеты, пагульці у шахматы або більярд. А хто не хоча пакідаць сваёй кватэры, можа культурна правесці час разам са сваёй сям'ёй. Сёлета шасць калгаснікаў набылі тэлевізары, у кожным доме радыёапарат, многа радыёў і прыёмнікаў. У загорскага селяніна вялікая цяга да музыкі. Ён любіць павесціца, паслухаць канцэрт або асобныя сольныя выступленні.

На жал, у нас няма спецыяльнага ўліку, колькі грамплацінак налічваецца ў асабістым карыстанні калгаснікаў, але можна беспамылкова сказаць, што гэтая колькасць вызначаецца шматзначнай лічбай. Сярод плацінак многа запісаў класічнай музыкі.

У нас стала традыцыя наладжваць калектыўныя паездкі калгаснікаў у горад на тэатральныя прадстаўленні. Мы, напрыклад, глядзелі балет «Лебядзінае возера», спектакль «Пакуль вы маладыя», цырковую прадстаўленне. А ў нас у калгасе гэта робіцца вельмі проста: на дзясці—дванаццаці аўтамашынах увесь калгасны люд з песнямі і музыкой едзе ў сталіцу на калектыўны прагляд спектакля ці оперы.

Наперадзе — будаўніцтва свайго выдатнага калгаснага Палаца культуры. Адлічаны ў незалежны фонд ужо ў 1960 годзе дзевяць пабудаваных палац з дзевяцю глядзельнымі заламі, са шматлікімі памяшканнямі, дзе можна будзе калгасніку ачытаць лекцыі, чытаць адукацыйныя працы, правесці адпачынак. Ён заслужыў гэта стараннай працай на палях, на фермах, на будаўніцтве.

Е. МАРГОЛІН, старшыня калгаса імя Тэльмана Мінскага раёна.

Ярка свецяцца вокны

Кожны вечар ярка свецяцца вокны Беларускага сельскага клуба. Сядзі прыходзіць моладзь, старэйшыя калгаснікі, каб паслухаць цікавую гутарку, культуру адпачынку. Аб гэтым пакапаціцца савет клуба, у які ўвайшлі актывісты калгаса.

Кожны з членаў савета мае сваё абавязкі. Напрыклад, дырэктар сямігадовай школы Міхал Зарамба кіруе агіталектывам. Агітатары часта выступаюць перад калгаснікамі. Яны праводзяць гутаркі і чытаюць даклады.

У клубе цікава, добра аформленая наглядная агітацыя. Кожны калгаснік можа знайсці на стэндах з паказчыкамі, за якія змагаецца калгас, кожная брыгада, званю, асобныя жывёлаводы. Штодзённая вывешваюцца «Дожкі паказчыкаў», выпускаюцца «Баявыя лісты».

Культурна адпачываюць калгаснікі. Кожную суботу наладжваюцца канцэрты, часта арганізуюцца вечары пачытанняў і адказаў.

Цяпер над кіраўніцтвам члена савета Івана Драздовіча клуб рыхтуецца да агляду мастацкай самадзейнасці. Драмы гурток рыхтуе аднаактоўныя п'есы. З поспехам у іх выконваюць ролі даяркі калгаса — удзельніца Усеаюнаўнай сельскагаспадарчай выстаўкі Алена Піль, калгасніца Зінаіда Папкоўская.

Багаты рэпертуар харавага гуртка. Калектыў выконвае песні аб партыі, прыпеўкі на мясцовыя тэмы.

З прыхільнасцю слухаюць калгаснікі сольныя выступленні сваіх спевакоў шафера Валіцына Юзафовіча, калгасніца Казіміра Машэйкі.

Да агляду рыхтуецца і танцавальны гурток.

Лягоўскі раён. В. КРЫНЯ.

Поспех прыйшоў не адразу

Вялікую культурна-асветную работу сярод калгаснікаў сельскагаспадарчай арпелі «Зара» праводзіць Ліпніцкі сельскі клуб, якім загадвае камсамалец Іосіф Кураліцаў. Сакрэт добрай работы клуба ў тым, што тут па-сапраўднаму працуюць усе члены савета клуба. Напрыклад, І. Палюцько адказвае за палітмасавую работу сярод калгаснікаў. Ён наладзіў справу так, што члены сельскай лектарскай групы не менш разу на тыдзень чытаюць лекцыі і даклады перад наведвальніцтвам. Мясцовы лектар выступаюць не толькі ў клубе, а і ў аддаленых брыгадах калгаса.

Член савета клуба даярка Надзя Мяскава любіць выступаць у самадзейнасці. Яна добры арганізатар. У вёсках, дзе па тых або іншых прычынах не дэманструюцца кінафільмы, Надзя кожны месяц наладжвае канцэрты агітбрыгады. Разам з камсамолькай Клавай Кісялёвай яна арганізавала дзіцячы хор, выступленні якога карыстаюцца поспехам сярод калгаснікаў.

Член савета клуба брыгадзір паліводчай брыгады С. Гаў адказвае за наасенны друк і наглядную агітацыю. Ён прыцягнуў да гэтай работы 15 маладых калгаснікаў, а таксама спецыялістаў сельскай гаспадаркі. Апроч «Баявых лістоў», не радзей разу на тыдзень выпускаецца ў сямі экзэмплярах сатырычная газета «Шэрань». Яна трапіла ва ўсе наведвальчыя брыгады.

Члены савета клуба П. Крэпасноў і Вышніцкая два разы ў месяц выпускаюць літаратурную лістоўку, дзе прапагандуецца навінкі Беларускай літаратуры.

Савет клуба выступіў ініцыятарам удзелу моладзі калгаса ў будаўніцтве клуба.

В. ШАЦКІ, загадчык аддзела прапаганды і агітацыі Буда-Кашалёўскага РК КПБ.

Кінафільмы аб Вялікім Кастрычніку

У гарадах і вёсках рэспублікі ў гэтыя дні шырока паказваюцца кінафільмы, прысвечаныя слаўнаму шляху Камуністычнай партыі, Уладзіміру Ільчыку Леніну.

Вялікую цікавасць у глядачоў выклікаю кінафільмы «Ленін у Кастрычніку», «Вялікі грамадзянін», «Расказы аб Леніне», «Аповесць аб латышскім стралку», «Сям'я Ульянавых», «Качубей», «Венер», «Мы з Кранштата» і многія іншыя.

У хранікальна-дакументальныя фільмы «Жывы Ленін» уключаны ўнікальныя гістарычныя кінакадры, якія раскажваюць аб жыцці і дзейнасці вялікага правадары.

Аб жыцці і рэвалюцыйнай дзейнасці першага старшыні УПВБ Якава Міхайлавіча Святрлова раскажвае мастацкая кінакарціна «Якаў Святрлоў».

У гэтыя дні на экраны рэспублікі шырока дэманструюцца новы мастацкі фільм «Залатыя шпалон» вытворчасці кінастудыі імя М. Горькага. Ён таксама прысвечаны Вялікаму Кастрычніку.

Р. КАСТУСЕУ.

Для сваіх сяброў-чыгуначнікаў

Вядучы аб'яўляе: — Выступае самадзейны эстрады аркестр. Салістка Людміла Карпякіна.

Клуб аршанскіх чыгуначнікаў перапоўнены. Глядзельная зала шчырамі воплескамі сустракае чыстаў-аматары. Яны даволі часта даюць канцэрты для сваіх калег-чыгуначнікаў, але мяркуючы па цёпламу прыёму глядачоў, не надакучылі ўдзячнай аўдыторыі.

На сцене—самадзейны эстрады аркестр у складзе чатырнаццаці чалавек. Ён выконвае фантазію на

вае беларускі жартоўны танец «Шпаўцы», украінскую, рускую, пляска. Некалькі год гурток узначальвае Ніна Міхайлаўна Яскевіч — і маладыя тансоры пад яе кі-

раварчымі дамамі вуліцы Заслонава, Молакава. У гэтыя дні яны расквечаны святочнай ілюмінацыяй.

М. АЛЯКСЕЕВ.

раўніцтвам удасканаленаюцца з кожным новым канцэртам.

Старанна рыхтавалася самадзейнасць аршанскага вузла да кастрычніцкіх свят. У шматлікіх пакоях клуба імя Кірава сістэматычна праводзіліся рэпетыцыі, абмяркоўваліся праграмы святочных выступленняў.

Новыя песні развучыў і хор, якім кіруе А. Кроер. Гэты калектыў мае ў рэпертуары як народныя, так і сучасныя песні, якія вызначаюцца жанравай разнастайнасцю і свежаасцю музычных фарбаў.

Драматычны гурток паставіў камедыю Астроўскага «Апошняя ахвяра».

Варта зазірнуць і ва ўтульную чыталню, дзе заўсёды людзі і піха, і ў тэхнічных кабінетах, і ў бібліятэцы. Гэтыя пакоі абсталяваны капітальна, па-гаспадарску. Выстыбілі і фаз змястоўна і прыгожа аформлены.

Прыгажэ паслуж чыгуначнікаў. Забудоваюцца новымі шматпа-

На здымках: 1. Салісты хор С. Куракевіч і В. Бардакова. 2. Рускі жартоўны танец у выкананні удзельнікаў танцавальнага гуртка (злева направа): Е. Сабаткоўская, Э. Федараў, Л. Яскевіч, В. Гусева. 3. Удзельніца драмы гуртка Г. Юрэвіч перад выходам на сцену.

Фота Ул. Крука.

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

беларускія тэмы Маркевіча, песні. Музыкантаў змяняе танцавальны гурток, які тэмпераментна, з добрым маладым запалам выкон-

У сонечнай Албаніі

У верасні гэтага года ў Народнай Албаніі праводзіцца месічны албанска-савецкай дружбы. Сонечную маленкую краіну, схаваную паміж гарамі і морам, наведвалі савецкія артысты, сярод якіх былі і салісты балета Беларускага тэатра народнай артыстыка рэспублікі Лілія Ражанавіч і заслужаны артыст Валеры Міронаў.

Вярнуўшыся ў Мінск, Л. Ражанавіч падзяліўся з намі сваімі ўважлівымі ўражаннямі ад паездкі, раскажала аб канцэртах, у якіх удзельнічалі таксама салісты Вялікага тэатра Саюза ССР Тамара Сарокіна, спявак з Украіны Канстанцін Агніевіч, піяністка Тамара Махмудава і скрипка Халіда Ахьмямава.

Сярэбраная птушка «ТУ-104» прыземлілася ў Тыране. — Мы адразу ж апынуліся сярод радасных усмешак сяброў. — Успамінае Лілія Міхайлаўна. — Першыя кветкі, шчырыя і сардэчныя прывітання.

Албанцы — ветлівы і гасцінна народ. З вялікай любоўю ставіцца яны да савецкіх людзей. Гэта мы адчулі на першыя жа таварніцкіх сустрачках з дзеячамі культуры, артыстамі, студэнтамі. Многія спевакі з удзячнасцю ўспаміналі народную артыстку Маскоўскай кансерваторыі, якая працавала ў Албаніі пасля заканчэння Маскоўскай кансерваторыі.

Амаль усе албанцы вывучаюць рускую мову: хто ў школах ці гуртках, а іншыя — самастойна. Сустраўшы гасцінны прыём, савецкія артысты імкнуліся як мага лепш правесці канцэртныя выступленні.

Вось, нарэшце, і першы канцэрт у Тыранскім тэатры оперы і балету. — Ад нас чакалі безладарнага выканання, — гаворыць Л. Ражанавіч. — Букеты жывых кветак, бурныя воплескі, усхваляваныя твары глядачоў былі для нас найлепшай ацэнкай і падзякай.

З балетных нумароў у канцэрце выконваліся «Адажыо» з балету Чайкоўскага «Лебядзінае возера» і «Вясна» Грыга.

Артысты балету Тыранскага тэатра запрасілі Л. Ражанавіч і В. Міронаў да сабе на ўрок, каб развучыць «Вясну» Грыга, і вельмі ўважліва сачылі за кожным іх рухам.

У Тыране былі дзевяць чатыры канцэрты. Грошы, сабраныя з аднаго з іх, пайшлі ў карысць ахвяр землетрасення. Акрамя таго Тамара Сарокіна і Канстанцін Агніевіч спявалі ў оперных спектаклях — «Травіца» Вердзі і «Яўгеніі Анежыне» Чайкоўскага.

Цэнтральная газета «Пуна» і «Эзры» і «Популіт» змясцілі рэзюмэ. Дырэктар М. Краўчыя і спявак Г. Гулі высока ацанілі майстэрства савецкіх выканаўцаў.

Пасля кожнага выступлення, — раскажвае далей Л. Ражанавіч, — да нас прыходзілі артысты. Многія з іх — выхаванцы Маскоўскай і Ленінградскай кансерваторыяў. Наведвалі нас і студэнты, якія вучацца цяпер у Савецкім Саюзе. У сіброўскіх,